

KMETJSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194

Za boljšo bodočnost

Nacionalnost vsepovsod -- Pravi pomen 6. januarja -- Za moralni prepoved narodov

Vsakdanje življenje nam dokazuje, da človek ne živi in ne more živeti povsem sam za sebe, temveč da je vsakdo v večji ali manjši meri odvisen od svoje okolice, ker je kolikor toliko na njo navezan. Zato vsakdo pazi, v kakšnem razmerju živi s svojimi sosedi.

Kar velja za posameznika, pa velja še v večji meri za države. Nobena država, če je še tako neodvisna, ne more prezirati svojih sosedov, temveč mora gledati, da živi z bližnjimi in daljnimi sosednimi državami v kolikor mogoče dobrih odnosih. Od teh dobrih ali slabših odnosov do sosedov pa je v veliki meri odvisna notranja politika vsake države.

Razvoj mednarodne politike po vojni nam kaže povsod velik napredek nacionalizma. Nacionalizem je izraz skupne, narodne volje do življenja, do napredka, do razvoja in do rasti vsakega kulturnega naroda v političnem, gospodarskem, a zlasti še v moralnem pogledu. Iz te življenjske sile narodov so se v novejšem času razvile v Evropi takozvane »nacionalne diktature«. V Italiji ni šele Mussolini vstvaril italijanskega nacionalizma, kakor tudi nemškega nacionalizma (socializma) ni vstvaril šele Hitler, ampak italijanski narod sam je rodil iz sebe Mussolinija, kakor si je nemški narod sam ustvaril svojega Hitlerja.

Na Francoskem in Angleškem pa so takozvane »nacionalne diktature« že od nekdaj vdmačene in nas ne sme motiti, ako so oblečene v demokratične, parlamentarne obleke in oblike. V tem oziru je vzgled Mac Donald, ki je prišel iz laburistične stranke ter stopil končno na čelo »narodne koncentracije«. To se more razumeti tako, da je Mac Donald v prvi vrsti Anglež in šele potem strankarsko-političen človek.

Pri vseh »nacionalnih diktaturah« razločujemo poglavitno tri glavne smeri: Dvigniti in razviti hočejo narodne sile politično, gospodarsko in moralno, kar se najboljšo da. Mimo ali celo preko teh tendenc tudi naša mlada država ne bo mogla iti, niti v zunanji, še manj pa v notranji politiki.

Cilj vsake take diktature je med drugim tudi ta, z vso staro politično šaro temeljito in do kraja pomesti ter izravnati vse javno življenje v enoten, skupno-narodni in državni tir. To temeljno misel kraljevega manifesta pa pri nas niso mogli razumeti in se niso po njem ravnali ter so, živeč v sveti stari miselnosti, donesli ljudstvu mnogo škode!

Kdor pazljivo zasleduje razvoj našega javnega življenja, mora priznati, da še nismo na zaželenem cilju. Pokazala pa se je dobra volja, toda to dobro voljo je zasulo toliko smeti stare mi in starih pogrešnih političnih metod.

Stari politični strup še vedno mori in razkrajja vse naše javno življenje, bodisi politično, bodisi gospodarsko ali pa moralno. Ta razkroj duha in volje bo trajal tako dolgo, dokler ne izginejo popolnoma s površja in iz globin duš stari politični ostanki in stare politične metode, katere so za novo dobo prav tako malo porabne, kakor sedlo za posteljo.

Kar velja za naš politični, velja še veliko bolj za naš gospodarski razvoj. Nove, v pravem pomenu besede nacionalne države imajo predvsem nov socialni pomen. Glavni namen in pomen »nacionalnih diktatur« ni toliko »čista politika«, ampak zagotovitev vsakdanjega kruha za ves narod, za vsakega posameznega državljanja. Vsaj nazven sta si postavila ta cilj Mussolini in Hitler. Kaj pa se je pri nas storilo v ta namen? Skoro vsaka nova misel, ki se je za ta namen in cilj rodila, je bila ali pokopana ali pa tako obsekana, da ni bila več vredna uspeha.

Stara miselnost onemogočuje novo življenje!

Glavna stvar v življenju posameznika in vsake države pa je poštenje ali, če hočete: morala. Moralno pokvarjeni narodi ne žive dolgo, ampak jih stre in uniči že prvi vihar. Današnja doba ne zahteva samo novih političnih in gospodarskih metod, temveč predvsem moralne obnove ljudstva, zlasti tudi inteligence.

Dokler si mi ne bomo postavili takšnih nacionalnih ciljev, kakor si jih postavljajo veliki

narodi povojne Evrope in dokler jih ne bomo znali ali mogli tudi izvesti do skrajnih posledic v praksi, tako dolgo se z močnimi sosednimi narodi ne bomo mogli meriti.

V prvi francoski revolucionarni dobi in kasneje v Napoleonskih vojnah, ki so preobrazile vso tedanjo staro Evropo do dna, so sijajno zmagovali novi in mladi francoski generali, ki se za vse, še tako častitljive starine niso prav nič zmenili. Tudi pri nas mora nastopiti nov in mlad svet, ki bo pač stare tradicije lahko spoštoval, toda z jekleno voljo si zgradil iz lastne moči novo narodno in državno zgradbo, ne samo z besedami in na papirju, temveč z dejanji.

Živimo v dobi, ki zahteva združitev vseh narodnih velikih in malih sil, vseh stanov, ki delajo in producirajo, ki hočejo dela in poštenega življenja, da bo mogoče ne samo zunanji, materialni uspeh, temveč da bo mogoč tudi potrebit notranji duhovni prepoved. Zato dela škodo vsakdo, ki misli, da je samo on s svojo bližnjo okolico poklican v ta veliki vinograd, kajti treba je zbirati vse na delo, katerega namen more biti le skupna dobrobit.

Za vsakega mislečega človeka mora biti jasno, da je mogoča boljša bodočnost samo tedaj, ako s staro nesnago pometemo in hišo očistimo vse nepotrebne navlake, zlasti pa, da odstranimo vse zajedavce, ki se ne strašijo nobenega dejanja in nobene slabe misli, ako jim gre to v račun in dobiček. Idealne, nesebične delavce pri urejanju in ustvarjanju novega sveta pa more dati le mladi rod, ki ga ne veže noben ozir na težko preteklost. Važna za narod je le bodočnost, ki jo pa mora zgraditi vsak narod samo sebi v vsej svoji skupnosti in celoti.

Alb. Prepeluh.

Jz vnanje politike

Središče vseh velikih mednarodno važnih političnih dogodkov je

Hitlerjeva diktatura

v Nemčiji. Po volitvah 5. marca, ki so prinesle Hitlerju in njegovim zaveznikom večino, je Hitler brezobzirno začel izvajati svoj program: vse nasprotno mu stranke je ali razpustil (komuniste) ali pa tako pritisnil ob zid, da so ostale brez pomena, potem je skoraj čez noč odstranil vse višje uradništvo v državni upravi, kar mu je bilo nasprotnega, in postavil na vsa mesta svoje nove, mlade ljudi, avtonomijo posameznih nemških pokrajin (Bavarska itd.) je uničil in postavil povsod svoje državne komisarje, nato pa je sklical parlament, ki mu je izglasoval poseben »pooblastilni zakon«, ki izročja Hitlerju vso državno moč, tako da stoji danes nad predsednikom Hindenburgom in nad parlamentom in to za 4 leta, do 1. 1937.

Posebno ostro je pa nastopil Hitler proti židom in proti moralni korupciji, ki jo je širilo

židovstvo med Nemci s svojim čisopisjem, s svojimi filmi itd., z namenom, kakor trdi Hitler, da bi nemški narod tudi moralno ubili in ga napravili za nesposobnega za vsak odpor. Ni dvoma, da bodo Hitlerjevi pristaši njegove naredbe tudi brezobzirno izvajali. Starim političnim »voditeljem« je v Nemčiji odklenalo kakor je v Italiji italijanskim, čim je Mussolini prevzel vso oblast. Če niso bili sposobni za odpor sedaj, ko so imeli še vso državno moč v svojih rokah, bodo v bodočnosti še manj. Danes torej lahko rečemo, da je »fašizem« (v Nemčiji: narodni socializem) zmagal tudi v Nemčiji na celi črti. Stara politična zgradba se je vsled nesposobnosti stare politične generacije podrla do tal in povsod stopa na plan energična, krepka in zdrava mladina.

V ostalih evropskih državah pa ne posvečajo toliko pozornosti notranjemu prevratu v Nemčiji, čeprav je baš ta nadvse važen, ampak državniko zanima bolj to, kaj bo Hitler napravil

v vnanji politiki. Znano je namreč, da zahteva Hitler popolno enakopravnost Nemčije z ostalimi državami v vsakem oziru, posebno v vojaškem, in da zahteva za Nemčijo popolno svobodo. Vse to pa se ne da doseči drugače kakor z revizijo mirovnih pogodb.

Ta revizija ima svoje zagovornike, med temi seveda vse »premaganec« države (Ogrska, Avstrija in Bolgarija), poleg tega pa tudi Italijo in do neke mere tudi Anglijo, na drugi strani pa stoji Francija s svojimi zavezniki, med katerimi smo tudi mi. Za našo državo pomeni revizija mirovnih pogodb veliko nevarnost, če se raztegne revizija tudi na meje! Zato ni čudno, če države Male antante nezaupljivo motre pokret za revizijo in če se tesno oklepajo Francije, ki je edina med velesilami, ki more ščititi tudi njihove interese.

Oba politična tabora: tisti, ki je za revizijo, in tisti, ki se ji protivi, sta se prav jasno pokazala na

konferenci za razorožitev

v Ženevi. Med Francijo in njenimi nasprotniki so se pojavila na konferenci taka nasprotja, da je izgledalo, da bo konferenca ostala brezuspešna. V tem trenutku pa je posegel vmes predsednik angeleške vlade MacDonald, ki se je bil odpeljal v Rim in se tam dogovoril z Mussolinijem o novem predlogu za razorožitev, ki bi v

praksi potisnil Francijo in njene zaveznike popolnoma na stran; vso moč nad evropskimi državami pa bi dobile 4 velesile: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; male države bi se pa morale diktatu teh velesil enostavno pokoriti, Francija sama pa tudi, ker bi imela proti sebi vedno ostale tri velesile. Temu načrtu so se Francozi seveda odločno uprli, upirajo pa se mu tudi male države. Ves svet zasleduje danes z napeto pozornostjo potek tega velikega diplomatskega boja.

»Revolucija« v Avstriji.

Neke posebne vrste »revolucije« so imeli tudi v Avstriji. Tam se je vlada tudi hotela iznebiti parlamenta, toda njen nastop je bil tako malo odločen, da na Dunaju splošno govore le o nekaki »operetni diktaturi«; kljub temu pa je vsak nemir v Avstriji politično važen, dokler ne vemo, kakšen vpliv bo končno zmagal v Avstriji: ali nemški, ali francoski ali italijanski. Značilno je, da govore nekateri celo o povratku Habsburžanov...

Nemir po Evropi je torej jako velik in časi so jako kritični. Zato pa nas veže tem bolj naša dolžnost in naše domoljubje, da se čim tesneje oklenemo svoje lastne države Jugoslavije. Kolikor krepkejšo zaslombo bo imela naša vlada v narodu, toliko uspešneje bo lahko zastopala naše interese na zunaj.

v druge poklice in torej ne kmetujejo več praktično, pač pa jih vežejo spomini in prijateljstvo na tovariše, s katerimi so se skupaj šolali. Ker taki tovariši nimajo več enakih življenjskih interesov z onimi, ki v potu svojega obraza obdelujejo zemljo, in ker hoče naša organizacija zastopati interese kmetijskih absolventov, zato je gotovo opravičeno, da bodo imeli pri organizaciji le redni člani glasovalno in volilno pravico.

Svoje cilje bo Zveza absolventov kmetijskih šol skušala doseči potom tiska, predavanj, tečajev, poučnih izletov itd. Organizacija Zveze pa temelji na sistemu samostojnih podružnic.

Končno še nekaj: Izrecno poudarjamo, da Zveza absolventov kmetijskih šol ni ustanovljena proti katerikoli do zdaj obstoječih kmetijskih strokovnih organizacij, ampak kot stanovska organizacija absolventov kmetijskih šol.

Upamo, da potrebnost te organizacije uvidi vsa slovenska javnost, in da bo našla, če že ne podpore, pa vsaj dobrohotno razumevanje pri vseh.

Tovariše absolvente pa prosimo, da vsi čimprej prijavijo svoj pristop k svoji organizaciji.

Ljubljana, v marcu 1933.

Priljubljeni odbor
Zveze absolventov kmetijskih šol.

Absolventom kmetijskih šol!

Pripravljalni odbor »Zveze absolventov kmetijskih šol Dravske banovine« sporoča vsem tovarišem absolventom, da so pravila od kr. banske uprave potrjena, in se bo vršil ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 2. aprila 1933 ob 10. uri dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3.

Tovariši! Po dolgoletnem pripravljanju in ovirah stojimo pred izpolnitvijo naše davne želje: imeti svojo lastno organizacijo. Za leta 1927 so nekateri tovariši začeli delati za uresničenje te ideje, in čeprav je takrat zamrla — umrla ni. Vedno znova smo poskušali ustvariti organizacijo, ki bi vezala in spajala vse tovariše absolvente, vseh kmetijskih šol in vseh letnikov. Težavno je bilo to delo, čeprav je med tovariši ta ideja dobila mnogo navdušenih propagatorjev. Težave so bile radi tega, ker smo začeli s to stvarjo sami mladi fantje, ki nimamo na razpolago niti sredstev in največkrat tudi časa ne. Zelo nas je oviralo dejstvo, da smo raztreseni po vsej banovini in je težko dobiti zvezo med seboj. Najtežje pa je bilo delo, ker smo se držali načela, da mora biti organizacija urejena demokratično in nepristransko, da bo lahko družila vse slovenske absolvente kmetijskih šol. Dejansko se je začelo delati za ustanovitev od tedaj, ko so udeleženci kmetijske šole na Grmu l. 1930 izdali marsikateremu tovarišu znano okrožnico, v kateri so prosili tovariše, naj se izjavijo glede te ideje. Okoli 100 odgovorov je došlo, vsi navdušeni in odobravojoči. Zato smo sklicali junija l. 1931 sestanek, na katerem so se pravila za bodočo organizacijo sprejela in je bil izvoljen pripravljalni odbor, kateremu je bilo poverjeno, naj čimprej vloži pravila in skliče ustanovni občni zbor.

Tovariši! Vemo, da je bil že marsikdo izmed Vas, ki ste sprva z navdušenjem pozdravili to idejo, mnjenja, da je pripravljalni odbor nalogo zanemaril in da je cela stvar spet zaspala. Toda bodite uverjeni, da je pripravljalni odbor storil kar je bilo v njegovi moči, da pa so razmere in zapreke ovirale delo tako, da so bila pravila potrjena šele dne 11. februarja 1933, nar kar smo takoj sklicali ustanovni občni zbor.

Tovariši! Pripravljalni odbor je poverjeno mu nalogo izpolnil. Zdaj je vrsta na Vas, da pokažete, koliko Vam je na tem, da bo naša organi-

zacija tudi živela, da bo močna in trdna, da bomo imeli absolventje kmetijskih šol svoje središče in ognjišče, okoli katerega se bomo zbirali in navduševali ter drug drugega podpirali. Vabimo Vas, da vsi brez izjeme takoj pristopite kot člani k »Zvezi absolventov kmetijskih šol«, s tem, da pošljete pristopno izjavo in če mogoče tudi članarino pripravljalnemu odboru. Pristopna izjava naj vsebuje: ime in priimek, sedanji poklic, natančen naslov s pošto, srez, v kateri šoli in katerega leta ste absolvirali.

Pristopno izjavo in članarino pošljite na naslov: Pripravljalni odbor Zveze absolventov kmetijskih šol Dravske banovine, Ljubljana, Tyrševa c. 29/I. Za prijavo zadostuje dopisnica. Članarino pa pošiljajte, prosimo, za letos potom poštnih nakaznic, ker položnic še nimamo. Članarina za leto 1933 znaša Din 20—. Gotovo bo marsikomu težko toliko žrtvovati, toda pomisliti je treba, da je to Vaša organizacija, ki ne more od nikogar drugega pričakovati podpore kot od absolventov samih in da so posebno v začetku z društvom precejšnji stroški, ki se bodo krili le s članarino. Dalje ima Zveza izdajati svoje glasilo, čim bo mogoče zbrati za to dovolj sredstev.

Prosimo tudi starejše tovariše, da pristopijo, ker do zdaj teh pri pokretu še ni. Komur je mogoče in kdor bi bil pripravljen prevzeti v svojem okolišu organiziranje podružnic, naj se za gotovo udeleži občnega zbora, da dobi navodila. Pravila so v tisku in se bodo razposlala tistim, ki so se za sodelovanje javili že l. 1931 in pozneje. Tudi vsem tovarišem, ki se bodo prijavili kot člani, se bodo takoj poslala pravila, da jih bodo do ustanovnega občnega zbora lahko predelali.

Program in smernice Zveze so očitane v »Kmetovalcu« l. 1932, št. 13/14. Kdor pa tega članka ni čital, bo lahko iz naslednjih vrstic razvidel, kakšno organizacijo želimo in hočemo imeti:

1. Redni člani bodo lahko vsi absolventi katerekoli kmetijske šole (tudi mlekarske, zadružne in viničarskih šol), ki se praktično v kmetijstvu udeležujejo, ki jim je torej glavni poklic praktično delo v katerikoli kmetijski stroki, bodisi na lastnem ali tujem posestvu.

2. Izredni člani pa bodo lahko tisti absolventje kmetijskih šol, ki so radi razmer prešli

Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20 — v apotekah.

Naša država je kmetjska

Često smo že v našem listu poudarjali, da je naša država kmetjska, t. j. da živi v njej največ kmetov. Statistični letopis, ki je nedavno izšel, pa tudi v številkah prikazuje stanje različnih poklicev v naši državi, ki se razdelijo po odstotkih kot sledi: s kmetijstvom se peča 73,9% vseh prebivalcev, v industriji in obrti 9,9%, v trgovini in prometu 4,3%, v javnih službah, vojski in svobodnih poklicih pa 6,9%. — K temu računu se bomo še povrnili!

TISKOVINE
vseh vrst trgovske uradne reklame
ne časopise knjige večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče satinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kmetski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, reg. zadruga z neomejeno zavezo, Tavčarjeva ulica št. 1

Iz poročila načelstva za poslovno leto 1932, ki ga je podalo na rednem obnem zboru, ki se je vršil dne 22. t. m., na katerem je bil odobren letni zaključek za upravno leto 1932., posnemamo, da je članstvo pri zadrugi naraslo na 1635 članov, denarni promet je znašal dinarjev 222.468.210-02, upravno premoženje pa dinarjev 36.042.194-91 (34.377.096-38) (v oklepajih je stanje prejšnjega leta). Stanje vlog je znašalo koncem leta 1932. Din 31.591.859-63 (31.504.439-77) in posojil pa Din 29.844.297-05 (29.485.356-57). Čisti dobiček, ki znaša za l. 1932 Din 179.346-09, se je po sklepu občnega zbora pripisal rezervnemu zakladu, ki je tako narasel na dinarjev 1.107.585-86 (928.239-77).

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je zavod tudi v teh težkih časih kar najbolje vršil svojo nalogo in namen. Zadovoljil je v vsakem oziru vlagatelje, kakor tudi posojilojemalce, predvsem pa čuval koristi splošnosti in zavoda. Le v tako skrbnem vodstvu je tudi v tem poslovnem letu izkazal tako lep in soliden napredek, ki dokazuje splošno zaupanje v zavod.

Mladina

Naš privilegij

V marsičem se mladina razlikuje od starejše generacije, ena njenih najbolj važnih lastnosti pa je tudi borbenost. Zato se često ugotavlja, da je mladina revolucionarna.

Ta borbenost se ne opaža samo v naravi človeka, ampak prav tako tudi pri živalih in rastlinstvu. Kdor je imel n. pr. opraviti z mladim teletom, se je prav lahko prepričal, da je žival reagirala na vsak pritisk s protipritiskom in če je opazoval s silo nagnjeno mlado drevo je opazil, kako je isto tekot let skušalo vzvratiti svojo stoji v čim bolj navpično smer. Ako pa pritisk ponovno na stari živali, opazimo nasprotno, da žival pritisk ublaži s svojim umikom; pa tudi staro nagnjeno drevo v največ slučajih — mesto nazaj — leze naprej proti zemlji.

Povsem nekaj sličnega se dogaja tudi pri mladem in na drugi strani starem človeku. Do čim mlad človek običajno komaj čaka, da zadene v nasprotstvo svojega značaja, se starejši raje pravočasno istemu umakne — če pa to ni mogoče — običajno preje podleže kljub večji izkušeni in utrjenosti.

Zato nima prav oni, ki vsiljuje mladini svojstvo, ki je po naravi lastno samo starejšim, pa tudi mladina bi ne bila mladina, če bi se tega neprirodnega stališča praktično oprijela!

Kakor je treba čuvati naše prirodno svojstvo pred padcem navzdol, tako je to tudi zavarovati pred zlorabo navzgor. Zato budno pazimo, kdo podžiga našo borbenost in ako ter v koliko se ista izrablja v splošno in ne zasebno korist!

Zlasti moramo paziti, da se naša borbenost izkorišča stalno ter vsestransko in ne samo takrat ter v toliko, kolikor smatra za potrebno posameznik ali skupina v svoje sebične in ne splošno-koristne namene. Vsak, ki ravna drugače, ta nima pravice, da se prišteva mladini, ampak je le degenerirani vodni poganjek na starem deblu...

Borbenost je bila, je, a mora tudi ostati privilegij mladine! Treba pa je, ne samo, da jo gojimo in ohranjujemo. pač pa, da jo previdno, torej previdno izrabljamo povsod in v vsakem času!

Društvom ljubljanskega pododbora »Zveze kmetskih fantov in deklet«

Na tiho nedeljo, 2. aprila, bo že drugič zborovala kmetska mladina, organizirana po svojih številnih »Društvih kmetskih fantov in deklet« v ljubljanskem podoboru »Zveze kmetskih fantov in deklet«. Ljubljanski pododbor se je vselej zavedal svoje težke naloge, zlasti pa dolžnosti do kmetsko-mladinskega gibanja, za katerega zmago treba solidarno doprinašati žrtve, da bo tako naša kmetska ideja v resnici uresničena ter izpolnjena z dejansko vsebino. Razvoj in razmah vsega našega dela sloni predvsem na gospodarski in kulturni osnovi, v dviganju in izobraževanju mladine z vasi, v ustvarjanju moralnega zdravja na vasi ter spoštovanja kmetskega stanu, kmetskega dela in kmetske kulture, zlasti pa so nam važne naloge socialnega in gospodarskega značaja, za katere se moramo nujno brigati ter jim posvečati vso pažnjo, ako nam je le količkaj pri srcu lepša bodočnost kmetskega stanu. Skrb za to bodočnost je naša največja dolžnost, je dolžnost vseh, ki so prežeti s kmetskim duhom, tako mladine, ki neguje in dela na svojem koščku grude kot tudi tistih šolanov ljudi, ki so spoznali prvenstvenost kmetskih interesov ter se zanje nesebično borijo, ker se zavedajo, da je od bodočnosti kmetskega stanu odvisna bodočnost vseh drugih.

Kmetska mladina, organizirana v svojih »Društvih kmetskih fantov in deklet«, pa tudi tista, ki še nisi organizirana, a z nami misliš, dvigni ta dan svoj glas ter manifestiraj za cilje našega kmetsko-mladinskega gibanja, dvigni svoj glas za svojo kulturno mladinsko organizacijo, v kateri je edino mesta za vso slovensko kmetsko mladino, ki mora v slogi, tovarištvu in neumornem delu edina priboriti kmetski ideji popolno zmago. Pa ne le organizacijo, tudi kmetsko misel in duha širi vseposod, da ne bo v poslednji slovenski vasi fanta ali dekleta, ki bi se ne postavil v službo te misli in tega duha. Vsi, kar nas je, moramo biti kot apostoli našega prepričanja in našega duha, ki mora v sleherni vasi prepoznati našo mladino, vzdamiti sleherno srce in dušo, da bomo tako ena sama velika družina, kjer vlada sloga in vzajemnost in kjer se vsi zavedamo svojih dolžnosti do bodočnosti slovenskega naroda in svoje narodne države.

Na vse to sem hotel opozoriti našo kmetsko mladino ob priliki občnega zbora ljubljanskega pododbora z željo, da se ga čim številneje udeleži da se ta dan trdno zberemo ob našem zelenem praporu, ki nam je svet simbol naše zmage.

Jože Blaž,
predsednik ljubljanskega pododbora.

Redni občni zbor ljubljanskega pododbora »Zveze kmetskih fantov in deklet« se vrši v nedeljo, 2. aprila ob pol 9. uri dop. v lovski sobi pri »Sokolcu« v Ljubljani, Pred škofijo. Vsako »Društvo kmetskih fantov in deklet« je dolžno poslati na občni zbor svoje delegate, udeležijo pa naj se občnega zbora v čimvečjem številu člani in članice vseh v podoboru organiziranih društev ter vsa naša kmetska mladina iz ljubljanskega okoliša.

Iz naših društev

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo, dne 19. marca se je vršil občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet, pri katerem je bilo 40 deklet in fantov. Predsednik tov. Ocvirk Ivan je otvoril IV. redni občni zbor ter pozdravil vse navzoče, posebno Zvezinega predsednika tov. Kronovška. Iz poročil posameznih funkcionarjev društva je razvidno, da je društvo v preteklem letu agilno delovalo. Vprizorili smo igro »Dve novice« in sedaj se vadi »Lepa Vidca. Naša največja prireditev pa je bila tekma žanjic in kolesarska dirka združena z manifestacijskim zbo-

Vzorno čisto — vzorno
negovano po
vsakem pranju

Vedno z

GAZELA

GT. 3-35

TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

rovanjem. Ker je bila prva tekma žanjic v Savinjski dolini, so prihiteli iz cele doline, zbralo se je nad 2000 ljudi in tako omogočili krasen uspeh. Udeležili smo se Zvezine tekme v St. Vidu po 14 članih. Zleta na Mrzlico se nas je veliko udeležilo kakor tudi tekme koscev v Letušu, katero je priredilo tov. društvo Orlavas. Kmetskega praznika v Celju smo se udeležili z okrašenim vozom, s katerim smo pri tekmovanju vozov odnesli prvo nagrado. Na kolesarski dirki v Celju in na Krškem polju je odnesel član društva prvo nagrado. Dekliški tečaj, katerega je priredila Zveza, so obiskovale štiri tovarišice in fantovskega pa dva tovariša. S sokolsko četo smo priredili maškerado, ki je precej dobro uspela. Na programu imamo, da priredimo s sokolsko četo veliko tombolo. V odbor so bili izvoljeni: predsednik tov. Ocvirk Ivan, podpredsednica tov. Kos Francka, tajnica tov. Ocvirk Rozi, blagajnik tov. Kos Franjo, knjižničar tov. Kos Lojze; odborniki tov. Ebrline Valentin, Trglav Ivan, Kos Alojz, Apat Katja, Žilnik Milka, Kobale Zlatka in Rojnik Zofka. Nato nam je tov. Kronovšek v lepih besedah orisal pomen naših organizacij ter odnošaje naših društev do cerkve in vere. Po govoru tovariša Kronovška je tov. predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor, s pozivom na članstvo, da se naj vsak član zaveda, kako dolžnosti ima napram društvu. Če bodo vsi storili svojo dolžnost ne bodo izostali uspehi, saj s trdno voljo in vztrajnim delom bomo premagali vse današnje težke čase. — R. O.

Tomišelj pod Krimom. V nedeljo 19. marca je tukajšnje »Društvo kmetskih fantov in deklet« pod Krimom ponovilo igro Manice Komanov: »Prisega o polnočic. V našem kotu se okoliška društva zavedajo skupnosti v delu, saj je prišlo k igri lepo število tovarišev in tovarišic iz Iške vasi. Igra je bila prav lepo podana. Naslednjo nedeljo 26. t. m. je priredilo tukajšnje društvo Gubčevo proslavo za svoje članstvo, kjer je predaval tovariš Škafar, nakar je sledilo nekaj recitacij. V bodoče bo skušalo društvo dvignati izobrazbo na vasi s čimvečjim številom predavanj in s tem kar največ mogoče dvigniti kulturni in gospodarski nivo našega kmeta. — iž.

Zg. Hudinja. Redni letni občni zbor našega »Društva kmetskih fantov in deklet« se vrši v nedeljo, 2. aprila, ob 3. uri pop. pri tov. Črepinšku. Fantje in dekleta, udeležite se ga v čim večjem številu!

Iška vas. Šolski oder je pri nas uprizoril 12. t. m. igro »Divji lovec«, ki je pokazala, da kratkotrajni trud fantov in deklet ni bil brezuspešen. Pri igri so sodelovali skoro sami člani tukajšnjega »Društva kmetijskih fantov in deklet«. Z veseljem pozdravljamo dejstvo, da se je naš domači šolski upravitelj tov. Grašič priključil kmetiskemu mladinskemu gibanju z aktivnim sodelovanjem. Mladina ob Iškem Vintgarju — samo korajžno naprej! — Vaš fant.

Škocijan pri Turjaku. V nedeljo 12. marca se je vršil občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Škocijanu, ki ga je otvoril tov. Herman Peterlin; pozdravil je novo sprejete člane. Nato je bilo poročilo poveljnika, tajnika in blagajnika. Za načelnika je zopet izvoljen tov. Herman Peterlin, za poveljnika Lojze Zupanc, šol. upr., namestnik Lojze Šmuc, tajnik Tone Krašovic; v odboru so Leopold Šmuc, Fran Gruden, Tone Krašovic.

Kamnoseštvo Alojzij Vodnik
Ljubljana, Kolodvorska ulica
odprodaja radi velike zaloge nagrobne spomenike pod izredno ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na hranilne knjižice.

Sv. Bolfenk pri Središču. V soboto 25. t. m. se je vršil v okrilju našega »Društva kmetijskih fantov in deklet« lepo uspel sestanek naše kmetijske mladine. Na setanku, kjer se je zbralo nad 70 zavednih fantov in deklet, je poročal predsednik »Zveze kmetijskih fantov in deklet« tov. Ivan Kronovšek. Ta naš sestanek je bil zelo dobrodošel zlasti za poživitev naših mladinskih vrst, ki v težkem delu in prizadevanju neomajno stoje na braniku kmetijskih interesov.

Središče ob Dravi. Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo na Marijin praznik 25. t. m. nadvse dobro uspelo proslavo 360-letnice mučeniške smrti Matija Gubca. Bogata vsebina proslave, predvsem skrbno izbran spored akademije, je številno občinstvo, ki je do zadnjega kotička zasedlo dvorano, sprejelo z velikim razumevanjem in odobravanjem. Proslave se je udeležil tudi predsednik »Zveze« tov. Ivan Kronovšek, ki je govoril na proslavi o kmetijski misli ter kmetijsko-mladinskih organizacijah. — Obširnejše poročilo sledi prihodnjič.

Pri Češniku
Ljubljana
Lingarjeva — Stritarjeva ulica
je najugodnejši nakup za ženske in moške obleke ter druge potrebščine
Poštenost mojega podjetja je znana!

Zapeka. Vodeči zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravna »Frane-Jozefova« grenčica uporablja z najboljšim uspehom.

Rudninske snovi, vitamini in prehrana domačih živali

Za razvoj, rast in obstanek domačih živali ter proizvodnjo dela, mleka, mesa, slanine, volne in jajc je potrebna popolna hrana, to je hrana, katera vsebuje — poleg vode, beljakovin, ogljikovih hidratov in maščob tudi — rudninske snovi in vitamine. Vse omenjene hranilne snovi so važne in neobhodno potrebne — z edino izjemo maščob, katere lahko nadomeščajo ogljikovi hidrati, to so škrob, sladkor in vlaknina. Količino poedinih hranilnih snovi odmerja doba živali in svrha reje. Medtem, ko so za rast mladega organizma, proizvodnjo mleka, mesa in jajc potrebne v prvi vrsti beljakovine, rudninske snovi in vitamini, tvorijo ogljikovi hidrati energijo in debelijo prašiče. Seveda ne brez popolne odsotnosti beljakovin in ne brez rudninskih snovi in vitaminov. Hrana, kateri primanjkuje rudninske snovi in vitamini, ni popolna in posledice take prehrane so najrazličnejše in v živinoreji dnevno opažane, kakor: rahitis, kostolomnica, oslabljenost nog, zaostajanje v rasti, pomanjkanje apetita, lizavost, zmanjšana odpornost proti nalezljivim boleznim, ježenje dlake itd.

Glavni predstavniki rudninskih snovi, — ki znašajo 3—5% celokupnega organizma — so osnovne prvine: apno, magnezij, kalij, natrij in železo ter kisline: fosforna, solna (klor) in žveplena. Apno in fosfor sestavljata kosti, fosfor in žveplo sta sestavna dela beljakovin (mesa), krvna telesa se tvorijo le v prisotnosti fosforja in kalija, brez železa ni krvnega barvila, klor — kateri tvori v želodcu solno kislino — pospešuje prebavo beljakovin, skratka: brez rudninskih snovi ni preosnavljanja — ni življenja.

Živalsko telo izločuje rudninske snovi dnevno, ne glede na to, jih prejema dovoljno v hrani ali ne. Največ iz kosti in sicer tako dolgo, dokler zaloga traja. Krava mlekarica n. pr., ki daje dnevno 10 l mleka, izloča samo z mlekom 80 g rudninskih snovi.

Večina rudninskih snovi se nahaja v normalni živalski hrani v dovoljni količini; stalno primanjkuje navadno le apno, fosforna kislina in kuhinjska sol (natrijev klorid). Najmanj rudninskih snovi je v pesi, repi, korenju, krompirju, kislemu senu in slami. Apno prevladuje nad fosforno kislino v dobrih travah, senu in detelji, medtem, ko je mnogo fosforne kisline in premalo apna v žitu, otrobih in tropinah. Potrebo apna krije dodatek krede oziroma krmilnega apna. Kravi mlekarici dnevno 50 g, mladi živini in prašičem pa nekoliko manj. Fosforno in apneno krmilo obenem je kostna moka, kakor tudi fosforno-kislo apno. V slučaju potrebe zadostuje odrasli živini dnevna količina 30—50 g. Dodatek kuhinjske oziroma živinske soli je priporočljiv v prvi vrsti kravam mlekaricam (vpliva tudi povoljno na mlečnost) — do 40 g — in to predvsem onim, katerim je dnevna hrana po večini seno, slama in pesa. Največ soli po-

trebuje ovca in goveja živina, najmanj pa konj. Posebno občutljiv napram večji količini kuhinjske soli je prašič.

Važnejše kot absolutna količina rudninskih snovi v hrani pa je razmerje med osnovami in kislinami, med apnom in fosforjem ter kalijem in natrijem. Nedostatek osnov, predvsem apna in preobilica kislin, fosforne in druge, oziroma obratno je pri enostranski prehrani na dnevnem redu. Da se radi tega rahitis, kostolomnica in druge bolezni ne pojavljajo še v večji meri kot običajno, — to je zasluga vitamina D. Slednji uravnava nepovoljno razmerje med apnom in fosforjem — s tem tudi razmerje med osnovami in kislinami, — pospešuje dalje iskoriščanje apna in njegovo odlaganje v kosti. Na ta način preprečuje rahitis in se zato tudi imenuje: antirahitični vitamin D. Nahaja se v senu, kjer nastane pri sušenju — iz ergosterina delovanjem sončne svetlobe. Mnogo vitamina D je predvsem v detelji. Na enak način, kakor pri sušenju se tvori antirahitičen vitamin tudi v živem organizmu, v koži, pod vplivom ultravijoličnih žarkov bilo naravnega ali umetnega sonca. Količina vitamina D v mleku jako koleba in je odvisna od prehrane in paše (sonca). Mnogo antirahitičnega vitamina je v planinskem mleku in v rumenjaku. Ne škoduje mu toliko toplota, kakor zrak med segrevanjem. Vendar običajno kuhanje mleka ne uniči vitamina D. Tudi pri kuhanju jajca v trdo ostane vitamin D ohranjen.

Važen je dalje vitamin A, kateri pospešuje rast. Njegova odsotnost v hrani povzroča tudi očesne bolezni, mehko roženico itd. Nahaja se v travi, detelji, kislji krmii (silaži) in senu. Mnogo vitamina A je v korenju, manj v krompirju, največ pa v mleku in v ribjem olju. Tudi vitamin A višja temperatura ne uniči popolnoma.

Ostali vitamini so splošno razširjeni in tudi v živinoreji manj važni. Tako n. pr. vitamin B, — katerega nedostatek v ljudski hrani povzroča živčna obolenja, beri-beri, pelagro itd. — prežvekovalci sami stvarajo; tvori ga posebna vrsta bakterij v prežvekovalniku. Radi tega je tudi količina vitamina B v mleku vedno enaka. Dalje se nahaja vitamin B v zeleni krmii, silaži in senu; predvsem pa v krompirju, otrobih in pivarskih kvasnicah. Isto velja za antiskorbuten vitamin C: prežvekovalci, konji in kokoši ga ne potrebujejo. Ker so našli vitamin C tudi v jetrih onih telet, katera so krmili s hrano brez vitamina C, je verjetno, da se tudi antiskorbuten vitamin tvori v organizmu. Vitamin C se nahaja v svežem sočivju, zeleni krmii, silaži, repi, krompirju in korenju. Splošno razširjen je tudi vitamin E, tako da se neplodnosti radi pomanjkanja tega vitamina pri domačih živalih ni treba bati.

Inž. Janez Pucelj.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 " "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Novice

Sosvet Mestne hranilnice ljubljanske. Ban Dravske banovine gospod dr. Drago Marušič, postavil je z odlokom z dne 28. februarja 1933, Pov. S. No 88/1, za gerenta Mestni hranilnici ljubljanski gospoda senatorja Ivana Hribarja in imenoval z odlokom z dne 17. marca 1933, Pov. S. No 33/3, v ožji sosvet gg. Josipa Olupa, trg. in pos., dr. Pavla Pestotnika, vpok. prof., mg. Riharda Sušnika, lekarnarja in pos., Josipa Turka, podjetnika in pos., ter Miroslava Urbasa, trg. in pos.

Razen tega je gospod ban imenoval tudi širji sosvet, v katerem so poleg navedenih še gg. dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZD; Ivan Dachs, pos.; Ivan Frelih, vpok. ur. in pos.; Evgen Jarc vpok. prof.; dr. Rudolf Krivic, odvetnik; Evgen Lovšin, trg. in pos.; dr. Miroslav Lukan, vpok. vel. župan; Fran Medic, trg. in posestnik; Zane Miklave, trg. poslovođa; dr. Josip Pipenbacher, vpok. gimn. ravnatelj; dr. Anton Rogina, preds. apel. sodišča v pok.; Viktor Rohman, trg. in pos.; Albin Smerkolj, trg. in pos.; Josip Verlič, trg. in pos.; Stane Vidmar, trg. in pos.; Pero Šterk, hotelir in posestnik, vsi v Ljubljani.

Domače vesti

† Jakob Nemeč. 28. marca je preteklo 5 let, kar je tragične smrti preminul eden najzavednejših kmetijskih borcev, tov. Jakob Nemeč iz Sv. Jurja ob Ščavnici. Ob tej obletnici se pokojnika spominjajo prav vsi, ki so ga poznali in vzljubili, zlasti pa se ga ta dan spominja kmetijska mladina, ki ji je bil podpornik ter vzor pravega kmetijskega pokretaša.

† Jožefa Kratner. V Kamniku je preminula preteklo nedeljo v starosti 82 let ga. Jožefa Kratnerjeva, mati kamniškega župana. Naj počiva v miru!

Avtobusna zveza Dunaj—Cetinje. Spomladi se otvori avtobusni promet na progi Dunaj—Cetinje. Proga bo vodila preko Maribora, Sušaka, Splita, Dubrovnika in Kotora, nazaj pa preko Mostara in Sarajeva.

Janko Furlan:

2.

O naših kmetijskih razmerah

(Konec)

Dalje: Če in v kolikor so se tudi semkaj zarile večje nepotrebne potrebe (udobnost, vžitki itd.), kar umevno tudi cepa vedno bolj šepavo gospodarstvo, pada od meščansko usmerjene strani očitek, češ, da je temu kriv dotični narod sam, ne pa razmere. Je — dokler nočemo ali ne moremo umeti valovanja v socialnem življenju, ni — dokler more in sme pojave v socialnem življenju, kakor jih posnemamo tudi mi. Če pa je tako — kje ali kod naj temu potegnemo mejo?

Vzporedno s temi nedostatki gre tudi vedno bolj važna kmetijska panoga — živinoreja. Narodno premoženje se vedno bolj ceni po številu in stanju koristnih pitomih živali. Veščaki trdijo, da ima Slovenija za to ugodne pogoje in jo menda nepretirano nazivajo drugo Svico. Dobra polovica vse kmetijske zemlje je namenjena živinoreji.

Kljub dobrim pogojem — dober svet, klima, lega, voda — pa je naša živinoreja še na nizki stopnji. Število živine sicer ni tako neugodno, saj imamo:

goveda nad 400.000 glav,
konj nad 60.000 glav,
prašičev nad 300.000 glav,

Banovina za pogorelee. Gosp. ban dr. Drago Marušič je naklonil pogorelcem v Borštu pri Rakitni kot prvo pomoč banovinsko podporo v znesku 10.000 Din.

Zakon o organizaciji gasilstva in o obvezni fizični vzgoji je predložil minister za telesno vzgojo narodni skupščini.

Sreski načelnik v Laškem. Za sreskega načelnika v Laškem je s kraljevim ukazom postavljen dosedanji banovinski svetnik primorske banovine dr. Ivan Kosi.

V litijski predilnici Mautner je nastal požar, ki je napravil za približno pol milijona Din škode. Pri gašenju se je vsled nastalih plinov zastrupilo več delavcev in so jih 8 morali prepeljati v ljubljansko bolnico, kjer so jih rešili.

Zrtev napada. Preteklo nedeljo je napadel neki posestnik z Brega pri Hočah 26 letnega posestnika Ivana Mernika iz Kraberga pri Konjicah ter ga udaril večkrat z motiko po glavi. Mernika, ki je težko ranjen, so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Prodaja gnoja se bo vršila potom ustmene licitacije dne 8. aprila t. l. pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani, Rimska cesta 22. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Oplenjeni mrtveci. V Velikem Bečkereku je bilo na pokopališču oplenjenih več grobnic. Zlikovci so bili dobro informirani, v katerem grobu bi se našle dragocenosti ter so okradli tudi že močno strohnele pokojnike. Mrtvecem so vzeli tudi zlato zobovje. Ko so nedavno oplenili truplo mlade deklice, je policija našla pravo sled za njimi.

KLOBUKI

najceneje pri Bogataj Mirko preje Pok, Ljubljana, Stari trg 14

Srebrniki so veljavni. Ker so se srebrni novci po 50 Din kovali v dveh kovnicah, in sicer v angleški državni kovnici v Londonu in v Kovnici d. d. v Beogradu, je beogradska kovnica, da se takoj vidi, kje je bil kateri srebrnik izdelan, napisala pod sliko Nj. Vel. kralja z majhnimi črkami »Kovnica a. d. c. Tega napisa pa srebrniki, ki so izdelani v londonski kovnici nimajo. Zato so srebrniki po 50 Din pravi, ne glede na to, ali imajo ta napis ali ne.

Ciganski vlomilci na Dolenjskem. Pri Sv. Barbari v Kostreni je bil izvršen v hišo Marije Kopajtičeve izredno drzen vlom. Izginilo je najvaličnejše blago v vrednosti okrog 100.000 Din. Nekaj manufakturnega blaga in drugih predmetov so našli v terek skritega na polju in so kmalu ugotovili, da so izvršili tatvino trije ciganski bratje Hudoroviči in sicer 27 letni Marko, 38 letni Božo, 40 letni Ivo, z njimi pa je bil še 30 letni Valentin Derenija. Z večjim delom ukradenega blaga so cigani nezpano kam pobegnili, najbrže pa se skrivajo sedaj kje na Dolenjskem.

Nezgodna stara gostača. V Strazišču pri Kranju se je precej hudo ponesrečil 73letni gostač France Tepina. Padel je po stopnicah in zadobil resne notranje poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je kritično.

Požar. V vinogradu inženjerja Mosdorferja v Trambergu pri Ptujju je te dni izbruhnil požar, ki je uničil gospodarsko poslopje. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Št. Vida, ki so preprečili, da se ogenj ni razširil. Škoda znaša okrog 100.000 Din.

Nenavadna nesreča. Blizu vasi Volčja jama pri Zagradcu so kmetje razstreljevali kamenje in je pri razstrelbi v kamnolomu odletel težak kamen do vežnih vrat hiše posestnika Jožefa Koželja, ki je precej daleč od kamnoloma. Kamen se je od podbojev vežnih vrat odbil in zadel v glavo 19 letno domačo hčerko Jožico, ki je takrat stopila v vežo. Ponesrečenka, ki ima zdrobljeno črepinjo na desni strani, so pripeljali v novomeško žensko bolnico.

Nezgodna. Na Ruti pri Sv. Lovrencu na Pohorju je doletela 48 letnega dninarja Ivana Zinreicha huda nezgodna. Pri nalaganju stelje v gozdu je padel z voza in prišel pod voz, ki mu je zdobil levo nogo nad kolonom. Poškodovanca so prepeljali v mariborsko bolnico.

Nevaren ropar pobegnil. Iz kaznilnice v Mitrovici je pobegnil nevaren ropar Milisav Sušič, ki je bil leta 1930 pred beogradskim okrožnim sodiščem obsojen na deset let robije.

Ko prečitaš Kmetijski list, daj ga prečitat tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

drobnice nad 16.000 glav,
perutnine nad 1.000.000 glav.

Na vsakih 100 ha kmetijske zemlje pride malone 30 glav goveda, 37 prašičev, 8 konj, 5 glav drobnice in 125 komadov perutnine.

A te številke niso še merodajne za pravo vrednost živine, zlasti danes ne, ko gre v procesu delitve dela vedno bolj za kakovost. V tem pogledu bi nas neprijetno presenetili hlevi malih posestnikov in bajtarjev.

Da smo v živinoreji še zelo za naprednimi deželami, nam potrjuje naša povprečna mlečna produkcija. Nekateri poznavalci naših razmer trdijo, da dosežemo 5 litrov na dan, dočim drugi to zanikujejo, češ, da je ta količina prevelika.

Bolj verjetno je, da je ta količina previsoka in to odtod, ker se najmanj tretjina krav — na malih kmetijah in pri bajtarjih — nahaja v zelo slabih razmerah in je vprašanje, če dadó po tri litre mleka na dan. Če bi dale ostale krave (okrog 110.000 glav) dnevno po 6 l, kar pa je težko verjetno, tedaj bi prišlo na kravo po 5 l. (Pisec teh vrst sklepa na manjšo količino mleka na podlagi dvoletnega proučevanja teh razmer v mlekarskem okraju zadružne mlekarne v Trnovem pri Il. Bistrici, ki obstoja že 25 let in proizvaja dnevno povprečno 50 hl mleka. Od 4000 glav goveda je bilo l. 1928. 2440 krav (61%). Kljub precej ugodnim ondotnim naravnim pogojem in razmeroma visoki porabi umetnih hranil je prišlo povprečno na kravo le 1050 l mleka.)

Če računamo pri nas 40% (165.000) krav z mlečno produkcijo po 1300 l mleka na leto

(okrog 3½ l dnevno), dobimo letno 214½ milijona l. Ta količina pa je najmanj za tretjino premajhna. Na ta način utrpijo naši kmetje okrog 71 milijonov l mleka. Ogromna škoda!

Nedvomno bo ta kmečko-gospodarska veja igrala tudi v bodoče veliko vlogo. V sedanjih splošnih in naših posebnih razmerah si kmet s tem naravnim strojem (živino) razmeroma še najbolj pomaga in to z njegovim direktnim dohodkom. Saj menda ne bo znanost še tako kmalu toliko napredovala, da bo mogla preko osnovne naravne hrane — mleka in mesa.

A so še druge okolščine, ki to panogo neizprosno zahtevajo. Je to navidezno neznanost, v resnici po globoko pomembno vprašanje — gnoja, ki ga ne smemo in ga tudi ne bomo mogli potisniti v ozadje. Le pomislimo samo na ta dejstva:

1. Naše tlo je iz hribin, ki vsebujejo razmeroma malo hranilnih snovi (fosforna kislina, dušik, kalij, apno).

2. Kulturna zemlja, pred vsem travniki, je precej onemogla, ker kmetujemo že dolgo časa roparski, to se pravi, da ne vračamo zemlji hranilnih snovi niti v zadostni meri, niti v pravilnem razmerju.

3. Umno (racionalno) kmetovanje je v tesni zvezi s tem naravnim (hlevskim) gojem.

Ze zgolj poslednja utemeljitev potrjuje nujnost živine, v prvi vrsti goveda. Razmere so že take, da kličejo po večjem izkoriščanju zemlje, po večjih in boljših pridelkih. Zato bomo — hočeš, nočeš — morali v zemljo bolj razumno, to je z

Postrvji zarod. Posestniki samosvojih in zakupniki zakupnih ribarskih okrajev se opozarjajo, da so po uredbi o ribarstvu odnosno po ribarskem zakonu dolžni redno vlagati ribji zarod v svoje vode. Opazilo se je, da ribarski upravičenci v večini ne posvečajo dovolj pažne gospodarskemu napredku postrvjih voda s pomočjo vlaganja, in se zato nujno pozivajo, da pravočasno naroče in sicer najkasneje do 30. 1. m. pri banovinskem ribogojnem zavodu v Bohinjski Bistrici odnosno sporoče kraljevski banški upravi, kje so zarod naročili. Kraljevska banska uprava bo o sistematičnem vlaganju vodila evidenco in bo proti onim, ki dolžnostim glede vlaganja ne bodo zadostili, ravnala po zakonitih določilih.

Milijonske povere pri železnici. V aferi milijonskih poverb pri potniški blagajni na novosadskem kolodvoru so nastali novi momenti, ki bodo olajšali preiskavo. Beograjska policija je aretirala uradnico državnih železnic Margito Galamboš, ki je igrala pri poverbah vlogo posređovalke. Obetajo se še druge aretacije.

Vesti iz sveta

Vsled posredovanja Francije so se zopet pričela pogajanja za sklenitev rusko-rumunskega pakta o nenapadanju.

Japonci pred Pekingom. Prednje straže japonske konjenice so se že pojavile v okolici Pekinga. Japonska konjenica poskuša razorožiti kitajske čete in preprečiti razstrelitev mostov, da bi mogla japonska vojska naglo napredovati.

Zvezna država v Illinoisu je kot prva odpravila prohibicijo.

Teror hitlerjevcev vlada v nezmanjšani meri po vsej Nemčiji. Organizacije levičarskih strank in sicer tudi nepolitične se razpuščajo, listi ustavljajo, voditelji pa aretirajo. Hitlerjeva štiriletka obeta res lepe uspehe.

Novi nemški parlament bo štel vsled izključitve komunističnih poslancev 566 poslancev in imajo tako narodni socialisti s svojimi 288 mandati sami večino. Nemški nacionalci so torej le privesek.

Velik uspeh ameriškega posejila. Finančni minister je izjavil, da je bilo posejilo Amerike v višini 800 milijonov dolarjev podpisano za dva in polkrat.

višjo izobrazbo. In od te strani pojdemo čez gnojilščice, kakor že davno vršijo napredni kmetijski narodi.

Mimogrede moramo s tem v zvezi omeniti to-le: Lepo in prav, če kmetu priporočamo umetna gnojila, a nikdar ne kot edini recept za ozdravljenje njegovih razmer. Je veliko vprašanje zlasti pri današnjih cenah, če ni v koliko se našemu kmetu umetna gnojila res izplačajo. Naše sicer skromno mnenje je tako-le: Uporaba teh gnojil zahteva razumnega ali strokovno podkovanega gospodarja, kar pove že naziv gnojila. Kmet mora vendar poedino gnojilo natančno poznati, vedeti mora, kdaj, koliko in kako je rabimo, prav tako mora poznati svojo zemljo itd. Tako daleč pretežno on še ni. Zato pa pomaga povprečno število naših kmetov, ki si nabavljajo umetna gnojila, bolj tujemu kapitalu kot pa sebi, oziroma svojemu narodnemu gospodarstvu. Dokler nimajo naše kmetije dovolj dobrega hlevskega gnoja in si istočasno nabavljajo kemična gnojila, ni v redu, ker to je tako, kakor če bi metall skozi veliko okno iz hiše in skozi majhno v hišo.

Lahko mirno podčrtamo, da mora biti med prvimi dolžnostmi, seznaniti kmeta z načeli umne živinoreje in si usvojiti resnico, da se bo umen živinorejec toliko prej razvil v umnega gospodarja v ostalih panogah.

Tudi z našim poljedelstvom ni nič boljše. Od 808.000 ha orne zemlje (skoraj 38% poljed. zemlje) je namenjenih zrnju skoraj 200 t. ha 64% orne zemlje). Na tem površju pridelamo 1.660.000 stotov žita, kar da okrog 840 kg na ha. Malo

Spomenik Karlu Marxu v Moskvi. O priliki proslave Marxove 50-letnice smrti je sklenil ruski komisariat za ljudsko izobrazbo, da se postavi ideologu socializma spomenik pred Trgom sovjetov. Za najboljše osnutke so razpisane nagrade v znesku sto, petdeset in trideset tisoč rubljev.

Pri spovedi je umrla. V mestu Oristano je pobožna vdova Dessi šla k spovedi v stolnico. Komaj je opravila spoved, se je zgrudila na tla v spovednici. Zadelo jo je kap. Župnik ji je priskočil na pomoč, toda bila je že mrtva.

Največje orgle. V Vatikanu izgotavljajo največje orgle sveta. Kakor izjavljajo strokovnjaki, bodo to hkrati najpopolnejše in najzvočnejše orgle na svetu. Nove orgle bodo prvič zabučale prihodnji mesec.

Največji most na svetu. Iz San Franciska javljajo, da so te dni začeli z gradnjo velikanskega mostu čez zaliv San Francisco. Most bo na več lokih, a skupna dolžina bo znašala 7-5 milj. Ta most bo potemtakem največji most na svetu in bo stal 4-5 milijarde dinarjev. Most bo imel dve nadstropji. Zgoraj bo šest hitrih avtomobilskih cest, a spodaj dve električni železnici, druga polovica pa za razna vozila.

Vas upokojencev. Neka mala angleška vas pri Chinenghamu je pač svojstvena po svojih prebivalcih. Izmed 69 prebivalcev jih namreč prejema 25 pokojnino, to se pravi tretjina celokupnega prebivalstva.

Nov bančni zakon v Švici. Iz Curiha poročajo, da je švicarska vlada izdelala nov zakonski načrt o bankah, ki bo v kratkem predložen parlamentu. Zakonski načrt predvideva ustanovitev posebnih družb za kontroliranje poslovanja bank. Po novem zakonu se bo tudi reguliral izvoz kapitala. Za emisije tujih posojil bo potrebno posebno dovoljenje finančnega ministra.

Strahovito neurje v Ameriki. V Taumarunauju v Južnem Aucklandu so divjale silne nevihte z velikim viharjem. Škoda je zelo velika. Dve sto hiš so morali izprazniti. Vse zveze so pretrgane.

Brezobrestna posejila za nakup premičnin in nepremičnin, doto, razdolžitve itd., proti poroštvo, zaznambi ali vknjižbi dajejo: »Kreditne zadruge«, Ljubljana, pp. 307. Sprejmejo zastopnike.

je temu kriv toliko značaj zemlje, kolikor strokovna zaostalost. Kako daleč smo za drugimi naprednimi deželami, ki v enakih razmerah pridelajo dva- do trikrat toliko! Odtod pomanjkanje kruha. Če potrebujemo letno 1 milijon 600 tisoč stotov zrnja za kruh in porabimo zanj eno polovico, tedaj nam primanjkuje 800 tisoč stotov.

Težke posledice pomanjkanja strokovne izobrazbe segajo zelo daleč. Naj omenimo le še uporabo boljšega orodja in strojev, ki so v kmetijstvu večkrat prav tako potrebni kot tvornici. Ne mislimo s tem one pretirane ljubezni in vere v stroje, ki je zelo opasna, ampak one preizkušene in dobre pripomočke, ki nam delovni čas skrajšajo in delo izboljšajo. Te koristne ali produktivne potrebe vobče naš kmečki človek še ne čuti. In ker se ta potreba ni še pojavila [ter se v znatnem delu našega zemljedelca še dolgo (mali kmet) ne bo — da o bajtarju niti ne govorimo —], ne moremo govoriti o domači industriji v agrarne svrhe. Pa se moramo v kritje sicer razmeroma majhne potrebe posluževati še tujine in drago plačevati njene industrijske produkte.

Tako potuje pred našimi skromnimi in kakovostno slabimi pridelki in izdelki težko in mučno delo, za njimi pa nizko plačilo.

Kako je prav kmet kot sam samcat med majhnimi najmanjši in ga svobodni trg tudi svobodno in poljubno izkorišča, je bilo že povedano, oziroma leži sleherni dan na dlani.

In tako gre dalje...

Gospodarstvo

Lado Jerše:

Pomen dušika za kmetijstvo

Njegov pomen za življenje in razvoj rastlin pokažejo že same rastline v naravi. Dušik je sestavni del rastlinske beljakovine, staničnega zrna in zelenila; po vsem tem je jasno, da je dušik sestavina žive organske snovi, t. j. snovi, ki se tvori le v živi naravi. Moderna kmetijska znanost sicer še ni docela dokazala dušikovega vpliva na razvoj vseh rastlinskih delov, vendar je dognano, da vsebujejo največ dušika cveti in listi, manj debela, a najmanj korenine. Brez dušika so listi rumeni; pri dobri hrani so listi intenzivno zeleni in listna površina je mnogo večja.

Ko se mlade rastline razvijejo, gnojimo z dušikom le površinsko in to vedno spomladi, nikdar pa v jeseni; splošno lahko trdimo, da dušik podaljša dobo rastlinskega razvoja. V narodi nastopa kot biogena prvina, t. j. prvina, ki sestavlja živa bitja; služi kot neobhodno potrebna rastlinska hrana in omogočuje v zelenilu vez solnčnih žarkov in solčne energije. V beljakovinah daje hrano celokupnemu človeštvu in vsem rastlinam, ki se same ne morejo prehranjevati.

Naše kulturne rastline dobivajo svojo dušikovo hrano od nitratov, t. j. soli solitrne kisline, amonijevih soli — amonijak je v obliki amonijevih soli za rastlinstvo važna hrana — in končno iz vseh, v vodi oziroma v ogljikovem dvokisu topljivih, anorganskih — t. j. ki tvorijo neživo naravo — in organskih spojin. Največji del nitrata in amonijevega dušika dobivamo iz organske snovi, ki se v zemlji neprestano razkrajajo.

Nekatere bakterije, t. j. glivice cepljivke sprejemajo prosti dušik iz zraka. Te glivice si pripravljajo v zemlji življenjske potrebščine in kopičijo dušikove spojine. Posebne važnosti je za tlo bacillus radicecola, ki živi na koreninah metuljnic. Ze stari Rimljani so prišli do spoznanja, da leguminozom, t. j. metuljnicam ni potrebno gnojiti. Ta izkustva so potrdili pozneje razni znanstveniki, med njimi znani Hellriegel, ki je dokazal, da živijo na koreninah metuljnic ogromne količine bakterij, ki asimilirajo, t. j. prisnavljajo prvinski dušik.

Dušik v narodi neprestano kroži: njegova pot ga vodi iz nežive narode k rastlinam, iz rastlin pa v obliki beljakovin v živalstvo. Glivice razkrajajo po naravni poti odpadke rastlinstva in živalstva; tvorijo se ogljikov dioksid, voda in plini, pa tudi amonijak. Nastane amonijakov spoj s kislinami; tukaj dobivamo amonijeve soli. Na drugi strani pa se amonijak oksidira, t. j. spaja s kisikom; v okviru tega dejstva se javlja solitna kislina, ki se v zemlji pretvarja v nitrat.

Umetnim potom oziroma načinom dodajemo dušik zemlji v obliki umetnega gnojila. To vprašanje predstavlja problem, ki je največje važnosti za napredno kmetijstvo; umetno dušikovo gnojilo je danes drago; mi pa ga rabimo v veliki množini. Zato je rešitev tega vprašanja posebnega pomena za razvoj našega gospodarstva.

★

Večji izvoz svinj na Češkoslovaško. Po češkoslovaških podatkih je naš izvoz svinj v februarju zelo narasel. Lani smo izvozili v Češkoslovaško 2445 svinj, letos pa 5439.

Poljsko-ruski trgovinski odnošaji se po sklenitvi pakta o nenapadanju stalnoboljšajo. Lani je Poljska izvozila v Rusijo že blaga za 4 milijone zlatih rubljev, uvozila pa za 2.200.000 rubljev. Poljska je bila v trgovini z Rusijo lani aktivna za 1.800.000 zlatih rubljev, l. 1931 pa le za 1 milijon 300.000.

Načrti za omejitve vinogradništva v Madžarski. Kakor pri nas, je tudi v Madžarski po vojni izgubilo vinogradništvo na rentabilnosti. Možnosti izvoza so se zelo zmanjšale, medtem ko se je površina, zasajena s trtami, povečala. Nedavno je madžarska vlada znižala trošarino na vino, da bi podprla vinogradništvo, v zadnjem času pa se porajajo načrti, da bi bilo treba skrbeti vinograde, a one, zasajene z manjvrednimi trtami, popolnoma opustiti. Seveda so naleteli ti načrti pri prizadetih vinogradnikih na odpor in zato išče vlada rešitev, s katero bi se zadovoljili ti vinogradniki. Vlada namerava dovoliti še razne davčne olajšave in si prizadeva, da bi pregovorila vinogradnike na preorientacijo kulture. Predvsem naj bi se na površini, kjer naj bi se opustili vinogradi, začelo gojiti sadjarstvo.

Naša turščica za Francijo. Po vesti iz Beograđa so se uspešno zaključila pogajanja med Jugoslavijo in Francijo o preferencijalu za našo turščico. Francija nam je znižala uvozno carino na turščico za 40 odstotkov in dovolila uvoz 5000 vagonov. Izvoz te količine se bo razdelil na posamezne mesece.

Avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja se bodo po pisavi dunajskih listov v kratkem pričela. V glavnem naj bi revizija pogodbe omogočila večji izvoz avstrijskih izdelkov ter jugoslovanske živine.

Nemška trgovinska bilanca je bila v februarju aktivna za 26 milijonov mark, v januarju pa za 23 milijonov mark.

Dovoz parkljevcev v jugoslovansko cono v Solunu je zopet dovoljen, ker v coni ni več sli navke in parkljevke. Nakladalne postaje smejo zopet sprejemati živino za našo cono v Solunu.

Produkcija sladkorne pese. Produkcija sladkorne pese se cenil v vsej Evropi v zadnjem letu na 228 milijonov stotov. Največ je pridelala sladkorne pese Nemčija, namreč 67 milijonov stotov, nato pride Češkoslovaška s 35 milijoni stotov in na tretjem mestu je Poljska s 23,6 milijoni stotov.

Za gospodinje

Za lase. Skuhaj mrtve koprive na lugu in z ocedkom umivaj glavo. Lasje bodo porumeneli in se bodo svetili kakor vosek.

Proti molju obvarješ volnene obleke in kožuhovino, ako položiš v omaro kos kafe. Tudi miši se ne lote nobenga predmeta v omari, kjer je kafa.

Oljnato barvo odpraviš iz svilene obleke, če hitro deneš na kapljo barve kruhovo sredico, ki popije olje. Ako je madež star, ga najprej namoči v toplo vodo. Dobro je tudi, če kaneš na krpico malo bencina in drgnež po madežu. Ne smeš pa viliti bencina kar na madež, ker je marsikatero blago tako, da pusti okoli madeža kolobar.

Madeže od beleža, katere pusti v sobi slikar ali zidar, se posebno iz lesa težko spravi. Če pa vzameš krpo namočeno v vročem kislu, bo delo hitro in z lahkoto odpravljeno.

Sejmi

2. aprila: Rakek, Gornji grad.
3. aprila: Zgornji Tuhinj, Rovte pri Logatcu, Dovsko, Vinica pri Črnomlju, Kostanjevica, Sv. Helena, Zdenska vas, Loče pri Poljčanah, Sevnica ob Savi, Marenberg, Št. Ilj pri Velenju, Št. Pavel pri Preboldu, Murska Sobota.
4. aprila: Loški potok, Javorje pri Litiji, Ljutomer, Sv. Primož pri Blagovni, Dolnja Lendava.
5. aprila: Krško, Hotedrška, Stara Cerkev.
6. aprila: Zagorje ob Savi, Artiče, Turnišče.
7. aprila: Cerklje, Brusniki, Sp. Gorje, Št. Gotard pri Trojanah, Hotemože, Braslovče, Lemberg, Ormož, Sl Bistrica.
8. aprila: Zužemberk, Sv. Lenart nad Laškim.

Vrednost denarja

1 nemška marka	Din 13-65
1 švicarski frank	Din 11-10
1 ameriški dolar	Din 57-20
1 angleški funt	Din 195-20
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-70
1 italijanska lira	Din 2-95

Opozorilo naročnikom!

Vse cenj. naročnike, ki dolgujejo na naročnine za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak prizadeži vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnati. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje Kmetškega lista ustaviti.

Z našo umetno moštovo esenco „MOSTIN“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 30,—, po pošti Din 50,—. Dobi se samo v drogeriji Kane, Ljubljana, Židovska ul. 1, v drogeriji Kane, Ljubljana (nebotičnik) in v drogeriji Kane, Maribor, Gosposka ul. 33.

Vljudo Vas prosimo, da nam z naročilom sporočite, kje ste čitali o „Mostinu“.

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5

VELIKA ZALOGA

suknena blaga za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in različnih šerp

Krojači in šivilje, pišite po vzorci

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica št. 7

Mazalno milo

potrebno v boju proti sadnim škodljivcem, dobavljamo v sodih po 25, 50, 100 in 200 kg po ceni od Din 8,— za kg, franko postaja kupea

Tvornice Zlatorog, MARIBOR

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na malo!

Na veliko!

Ustanovljeno 1839

Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzojavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— ● Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poročstvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3

V lepo pomlad z dobrimi čevlji in nizkimi cenami

Din 40

Higijenični čevlji za otroke, črni ali rjavi, od št. 18 do 27 Din 40,—, iz laka Din 55,—

Din 85

Sportni čevlji za deklice in čeeke, z okrašenim jezikom iz rjavega boksa, prvovrstni podplati. Od št. 26 do 27 Din 85,—, od 28 do 30 Din 95,—, od št. 31 do 35 Din 125,—, od št. 36 do 39 Din 155,—

Din 105

MLADE gospodične nosijo samo ta elegantni čevlji iz črnega ali rjavega boksa v različnih kombinacijah

Din 125

V rjavi ali črni barvi, z elegantno visoko in nizko peto

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 1
Miklošičeva cesta 14
Maribor, Slovenska ulica šte. 12
Celje, Aleksandrova ul., Murska Sobota
in v vseh večjih krajih države

Din 195

Izuejava, najdovršenejša oblika, iz črnega ali rjavega boksa in iz laka

Din 165

Eleganten čevlji na zaponko in v salonski obliki, z visoko in nizko peto iz laka ali rjavega boksa, v različnih kombinacijah

Din 125

Udoben moški polčevlji iz črnega ali rjavega usnja

Din 195

Iz črnega ali rjavega jelenjega usnja, krasne kombinacije z lakom ali rjavim boksom. Na promenadi najelegantnejši čevlji

Okusna izbira vseh vrst nogavic, kopit in drugih potrebščin ter vsega potrebnega pribora: "Peko" kreme, politure l. t. d., ki vam le pod pristno znamko "Peko" zagotavljajo trajnost oblike čevlja, lep sijaj in izgled čevlja.

Prvovrstno

modro galico 98/99%

nudi po najnižji ceni

Ekonom

Osned. gosp. zadruga v Ljubljani r. z. z. o. z.
Kolodvorska ul. 7.

Josip Olup, Ljubljana

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in modnimi potrebščinami. Velika izbira kamgarnov, sukna in hlačvine iz priznanih najboljših angleških, čeških in domačih tovarn. Velika zaloga moških in deških oblek ter vsakovrstnega perila iz lastne tovarne TRIGLAV. Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri. Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska ulica 8. Moje načelo je: dobro blago, najnižje cene!

112 let je že stara

Kranjska hranilnica

ki se imenuje sedaj

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke

Za vloge in vse obveznosti hranilnice

jamči cela Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja

Najvišje obrestovanje